

**Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie programów specjalnych
z dnia 23 marca 2009 r. (Dz.U. Nr 50, poz. 401)**

(zm. Dz.U. 2011 Nr 133, poz. 775)

Na podstawie art. 66b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1 Rozporządzenie określa szczegółowe zasady organizacji i realizacji programów specjalnych, zakres ich stosowania, sposób wyłaniania i doboru uczestników programów specjalnych oraz sposób finansowania tych programów z Funduszu Pracy.

§ 2

1. Opracowanie programu specjalnego poprzedza się przeprowadzeniem analizy sytuacji sporządzeniu charakterystyki lokalnego rynku pracy i zidentyfikowaniu jego głównych problemów.

2. Przygotowując analizę lokalnego rynku pracy, uwzględnia się w szczególności:

- 1) strukturę bezrobocia;
- 2) oferty pracy oraz bezrobotnych według zawodów i specjalności;
- 3) wyniki monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- 4) informacje o planowanych inwestycjach tworzących nowe miejsca pracy;
- 5) informacje o zwolnieniach grupowych.

3. W analizie lokalnego rynku pracy można uwzględnić również:

- 1) dostępne wyniki badań dotyczących rynku pracy;
- 2) wyniki ankiet przeprowadzonych wśród bezrobotnych, osób poszukujących pracy oraz pracodawców, służące identyfikacji barier utrudniających podjęcie zatrudnienia bądź utrzymanie miejsc pracy.

§ 3

1. Wyłonienie i dobór uczestników programu specjalnego oraz zakres i formy niezbędnego wsparcia dokonuje się na podstawie analizy lokalnego rynku pracy, prognoz lokalnego rynku pracy oraz informacji przekazanych w szczególności przez przedsiębiorców, doradcę zawodowego i specjalistę do spraw rozwoju zawodowego.

2. Dokonując doboru uczestników programu specjalnego, bierze się pod uwagę w szczególności predyspozycje psychofizyczne, kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz ich umiejętność, a także rozpoznaje się możliwe do wystąpienia bariery utrudniające zatrudnienie lub utrzymanie miejsc pracy.

3. Programem specjalnym obejmuje się w pierwszej kolejności bezrobotnych i osoby poszukujące pracy, w stosunku do których stosowane usługi i instrumenty rynku pracy okazały się niewystarczające do powrotu na rynek pracy bądź utrzymania miejsc pracy.

§ 4

1. Określając zakres i formy pomocy w ramach programu specjalnego, planuje się działania i formy świadczenia usług i instrumenty rynku pracy ze specyficznymi elementami wspierającymi zatrudnienie.

2. Jeżeli sporządzona analiza lokalnego rynku pracy pozwala na opracowanie innego programu specjalnego, przy opracowaniu kolejnego projektu programu przepis § 2 nie stosuje się.

§ 5

1. Projekt programu specjalnego zawiera:

- 1) nazwę, cel i uzasadnienie programu specjalnego;
 - 2) charakterystykę uczestników programu specjalnego i kryteria ich doboru;
 - 3) działania i formy świadczenia usług rynku pracy, instrumenty rynku pracy i opis specyficznych elementów wspierających zatrudnienie, z uzasadnieniem potrzeby ich zastosowania i przewidywanych skutków dla zatrudnienia lub utrzymania miejsc pracy;
 - 4) wykaz podmiotów współpracujących przy realizacji programu specjalnego na podstawie porozumienia, o którym mowa w § 6, oraz określenie ich zadań;
 - 5) kalkulację planowanych kosztów realizacji programu specjalnego oraz źródła finansowania ogółem i oddzielnie dla każdego zadania, w tym wydatki na specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, które mogą obejmować w szczególności zakup środków trwałych, materiałów i usług, niezbędnych w procesie aktywizacji zawodowej lub utrzymaniu miejsc pracy;
 - 6) harmonogram realizacji poszczególnych zadań oraz wydatkowania środków;
 - 7) przewidywane efekty realizacji programu specjalnego, z podaniem mierników i trybu dokonywania oceny;
 - 8) opis prowadzenia kontroli programu specjalnego i zakres monitorowania jego realizacji;
 - 9) propozycje działań w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu specjalnego.
2. Program specjalny może mieć budowę modułową, w celu umożliwienia dokonywania zmian zakresu, sposobu i harmonogramu realizacji oraz finansowania programu, szczególnie w przypadku określonym w § 11 ust. 6.
3. Moduł programu specjalnego może stanowić zespół zadań tworzących logiczną całość w danym zakresie, realizowanych według ustalonego harmonogramu.
4. Efekty realizacji modułu wynikają ze specyfiki zadań i mogą obejmować w szczególności teoretyczne lub praktyczne przygotowanie zawodowe oraz wsparcie: zatrudnienia, tworzenia nowych miejsc pracy lub podejmowania działalności gospodarczej.

§ 6 W przypadku realizacji programu specjalnego we współpracy z innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy lub z pracodawcami starosta zawiera pisemne porozumienie dotyczące realizacji programu specjalnego określające w szczególności zadania realizowane przez poszczególne podmioty lub pracodawców, wysokość środków przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań i źródła ich finansowania, zwane dalej "porozumieniem".

§ 7

1. Program specjalny może być realizowany przez więcej niż jeden powiatowy urząd pracy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, program specjalny jest współfinansowany na warunkach określonych w porozumieniu.

§ 8 O terminie rozpoczęcia programu specjalnego starosta informuje podmioty współpracujące przy jego realizacji na podstawie porozumienia.

§ 9

1. Starosta, na podstawie bieżących analiz rynku pracy oraz monitoringu przebiegu realizacji programu specjalnego, może dokonywać zmian w zakresie, sposobie oraz harmonogramie realizacji i finansowania programu specjalnego, o ile służy one niezabudnie dla uzyskania zamierzonych celów.
2. Zmiany w programie specjalnym, o których mowa w ust. 1, starosta uzgadnia z podmiotami współpracującymi przy jego realizacji.
3. Starosta może podjąć decyzję o wstrzymaniu realizacji programu specjalnego, jeżeli osiągnięcie zakładanych w programie specjalnym celów i efektów jest niemożliwe.
4. W przypadku programu specjalnego realizowanego we współpracy z innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy lub z pracodawcami starosta przesyła informację o wstrzymaniu realizacji programu wraz z podaniem przyczyn uzasadniających jego decyzję.

§ 10

1. Pomoc w ramach programu specjalnego dla przedsiębiorstw, o których mowa w art. 1 załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznaje się niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz.Ur. UE L 214 z 09.08.2008, str. 3), stanowi pomoc *de minimis*, w rozumieniu rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy *de minimis* (Dz.Ur. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5), rozporządzenia Komisji (WE) nr 875/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* dla sektora rybołówstwa zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1860/2004 (Dz.Ur. UE L 193 z 25.07.2007, str. 6) lub rozporządzenia Komisji (WE) nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy *de minimis* w sektorze produkcji rolnej (Dz.Ur. UE L 337 z 21.12.2007, str. 35), i jest udzielana zgodnie z przepisami wymienionych rozporządzeń.
- 2.²⁾ Ocena spełnienia przez przedsiębiorstwa warunków określonych w rozporządzeniach, o których mowa w ust.

1, następuje na podstawie przedstawianych staroście:

- 1) za wiadczenia lub o wiadczenia dotyczące pomocy *de minimis* w zakresie, o którym mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z 2008 r. Nr 93, poz. 585 oraz z 2010 r. Nr 18, poz. 99), zwanej dalej "ustawą o pomocy publicznej";
- 2) informacji określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 2a ustawy o pomocy publicznej, a w przypadku przedsiębiorstw, do których nie stosuje się przepisów o rachunkowości, także innych dokumentów pozwalających ocenić sytuację finansową przedsiębiorstwa za okres 3 ostatnich lat obrotowych.
3. Pomocy, o której mowa w ust. 1, nie może na udzielić przedsiębiorstwu, jeżeli łącznie z inną pomocą ze środków publicznych udzieloną przedsiębiorstwu w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych, bez względu na jej formę i rodzaj pochodzenia, w tym ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, przekracza maksymalną intensywność pomocy określoną dla danego przeznaczenia pomocy.

§ 11

1. Po otrzymaniu od ministra właściwego do spraw pracy pisemnej informacji o ustalonej dla powiatu wysokości rodków Funduszu Pracy, jakie mogłyby wydatkowane w roku budżetowym na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd powiatu, starosta określa limit wydatków możliwych do poniesienia na realizację programów specjalnych.
2. Limit, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% kwoty rodków Funduszu Pracy ustalonej dla powiatu.
3. W przypadku gdy planowana na realizację programów specjalnych wysokość rodków Funduszu Pracy przekracza wysokość limitu, o którym mowa w ust. 2, starosta może wystąpić do ministra właściwego do spraw pracy z wnioskiem o przyznanie dodatkowych rodków Funduszu Pracy z rezerwy budżetowej w jego dyspozycji.
- 4.³⁾ Do wniosku o przyznanie dodatkowych rodków Funduszu Pracy dołącza się projekt programu specjalnego, o którym mowa w § 5, o wiadczenie starosty o pełnym przeznaczeniu rodków Funduszu Pracy w ramach limitu wymienionego w ust. 1 na realizację programów specjalnych, opinii powiatowej rady zatrudnienia; w przypadku realizacji programu specjalnego we współpracy z innym powiatowym urzędem pracy, podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy lub z pracodawcami dołącza się również porozumienie.
5. Starosta podejmuje decyzję o realizacji programu specjalnego po otrzymaniu informacji o przyznaniu dodatkowych rodków Funduszu Pracy.
6. W przypadku odmowy przyznania dodatkowych rodków Funduszu Pracy starosta dokonuje zmian w projekcie programu specjalnego albo rezygnuje z jego realizacji.
7. Program specjalny może być finansowany ze rodków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.
8. Kwoty rodków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację programu specjalnego, o których mowa w ust. 7, nie wlicza się do limitu, o którym mowa w ust. 2.

§ 12 Przepis § 10 stosuje się do dnia 30 czerwca 2014 r.

§ 13 Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33.

2) § 10 ust. 2 w brzmieniu rozporządzenia z dnia 13.06.2011 r. (Dz.U. Nr 133, poz. 775), które wchodzi w życie 13.07.2011 r.

3) § 11 ust. 4 w brzmieniu rozporządzenia z dnia 13.06.2011 r. (Dz.U. Nr 133, poz. 775), które wchodzi w życie 13.07.2011 r.